

20.6.2023

Museonjohtaja

Helsingin kaupunginmuseon lausunto Malmin Sunnuntaikortteleiden asemakaavan muutosehdotuksesta

HEL 2021-003897 T 10 03 03

Helsingin kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelu on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Malmin Sunnuntaikortteleiden asemakaavan muutosehdotuksesta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.

9.5.2023 päivätyn kaavaselostuksen mukaan asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Sunnuntaikortteleiden aluetta, joka sijaitsee Ala-Malmilla, Malmin keskustan ja Malmin kentän välillä. Kaavaratkaisu mahdollistaa alueelle uutta asuinrakentamista ja palveluita sekä puistoalueita. Helsingin kaupunki omistaa pääosin alueen. Alueella sijaitsee muutamia kiinteistöjä, jotka ovat yksityisomistuksessa tai vuokrattu. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Alue on entisen Malmin lentokentän turvasektorialuetta, jota on pidetty lentotoiminnan myötä kasvillisuudeltaan matalana ja pääosin rakentamattomana. Aluetta halkoo reittejä, jotka ovat peruja lentokenttää edeltävistä katulinjauksista. Osa reiteistä toimii huoltoajoväylinä muutamille olemassa oleville vanhoille asuinkiinteistöille. Aluetta hallitsevat laajat maisemapellot ja -niityt sekä muita jäsentämättömiä viheralueita. Alueella sijaitsee Longinojan pääuoma sekä Longinojan haarautuvia sivuojia, joista merkittävin on entisen lentokentän alueeseen liittyvä Lentokentänoja.

Sunnuntaipalstojen pientaloalueiden nykyiset asuintontit eivät kuulu kaava alueeseen. Tonttien ja kaava-alueen raja-alueet tarkastellaan pientaloalueen luonne ja ominaispiirteet huomioiden. Asemakaavan muutoksen kanssa samaan aikaan laadittavat suunnitteluperiaatteet määrittelevät alueelle ohjaavia periaatteita, joiden mukaan alueen asemakaavoja voidaan muuttaa tarpeen mukaan. Periaatteet liittyvät esimerkiksi tonttien rakentamisen tehokkuuteen ja pysäköinnin järjestämiseen.

Kaavaselostuksen mukaan kaavaratkaisu mahdollistaa kerrostalorakentamista korttelialueelle. Alueelle tavoitellaan laadukasta arkkitehtuuria, jossa Pikitehtaankadun ympärille tavoitellaan erityistä ja yhtenäistä kaupunkikuvaa. Tavoitteena on muodostaa kerrostalopihoista yhteiskäyttöisiä vehreitä ja viihtyisiä, joihin saa sijoittaa rakennuksen sisältäen asukkaiden käyttöön vapaa-ajan tilaa ja talosaunan. Pikitehtaan-

20.6.2023

Museonjohtaja

kadun puoleisten rakennusten julkisivujen on oltava paikalla muurattua tiiltä. Muiden rakennusten osalta julkisivujen on oltava paikalla muurattua tiiltä, muurauksen päälle tehtyä rappausta tai puuverhottuja. Pikitehtaankatuun ja aukioon asuinrakennuksissa on oltava harjakatto. Asuinrakennusten kerrosluvut vaihtelevat 4–7 välillä kaava-alueella, jossa korkeimmat kerrostalot kohdistuvat Pikitehtaankadun varrella. Tasakattoisissa rakennuksissa kattopintojen on pääosin oltava viherkattoa, terassia tai aurinkopaneelien/-keräimien käytössä.

Kaupunginmuseon kanta

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa alueen luontoon ja maisemaan. Maisemallisesti alue muuttuu merkittävästi, sillä alueelle kehittyy uusi rakennettu asuinalue sekä maisematiloiltaan avoimia ja suljettuja viheralueita. Viheralueiden määrä vähenee alueella, mutta puistoalueiden kehittäminen Longinojan ja Sunnuntaiintyönteiden varteen parantaa alueen viihtyisyyttä. Suunnittelualue sijoittuu valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (RKY 2009) Malmin lentoasema viereen. Kaava-alueella ei sijaitse suojelukohteita. Kaavaselvityksen mukaan Longinojan pääoman luonne pyritään säilyttämään nykyisellään ja puistoalueet maisemaltaan avoimena.

Kaupunginmuseo on lausunut Malmin Sunnuntaikortteleiden osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 21.5.2021 sekä asemakaavaluonnoksesta 17.6.2022. Lausunnoissaan museo on esittänyt, että Sunnuntaikortteleiden alue suunnitellaan matalana, väljänä ja viheralueita säilyttävänä. Museo on myös korostanut Longinojan säilyttämisen tärkeyttä osana puistomaista virkistysaluetta. Asemakaavan luonnosta koskevassa lausunnossaan museo totesi rakennusten Sunnuntaipalstoja kohti madaltuvan massoittelun olevan pääosin onnistunut. Museo kuitenkin totesi, että Pikitehtaankadun varteen esitetyt 7-kerroksiset asuin- ja kerrostalot ovat alueen pientalovaltaiseen rakennuskantaan verrattuna liian korkeita. Kaupunginmuseo esitti lausunnossaan, että rakennukset toteutetaan matalampana.

9.5.2023 päivätyn vuorovaikutusraportin mukaan 7-kerroksiset asuin- ja kerrostalot tukeutuvat Pikitehtaankatuun, jossa rakennukset voivat olla korkeampia. Rakentaminen Pikitehtaankadun varrella on suhteutettu katualueen leveyteen. Kaupunginmuseo esittää edelleen, että Pikitehtaankadunvarren suunnittelussa pyrittäisiin matalampaan rakentamiseen. Alueen ominaispiirteet, kuten pientalovaltaisuus, mittakaavan maltillisuus ja alueen vehreys on tärkeää säilyttää. Museo katsoo, että muilta osin kaavaratkaisu ottaa huomioon alueen kaupunkikuvan ja kulttuuriperinnön. Museo pitää kannatettavana, että puistoalueita kehitetään ja säilytetään maisemaltaan avoimena.

Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo

Lausunto

3 (3)

20.6.2023

Museonjohtaja

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa asemakaavan muutoksen ehdotuksesta.

Lisätiedot

Katariina Ruuska-Jauhijärvi, tutkija, puhelin: 09 310 36473
katariina.ruuska-jauhijarvi(a)hel.fi

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö

Postiosoite
PL 17401
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Aleksanterinkatu 16
Helsinki 17
www.helsinginkaupunginmuseo.fi

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566